

Додаток 1
до наказу Департаменту освіти і
науки, молоді та спорту
виконавчого органу Київської
державної адміністрації)
від «31» липня 2013 р.
№ 627

Проект «Довіра до освіти»

*Одним з головних уроків економічного
життя є те, що благополуччя країни, а
також її змагальна здатність на фоні
інших країн визначаються однією
універсальною культурною
характеристикою – властивим їй
суспільству рівня довіри*

Френсіс Фукуяма

Опис проблеми

У сучасних умовах довіра відіграє значну роль. Являючись невід'ємною частиною суспільного життя, довіра проявляється у всіх його проявах. Важливе значення має довіра і для розвитку освіти. Вона сприяє збільшенню кількості учнів і дітей у навчальному закладі, зменшенню витрат на утримання освіти, підвищенню кваліфікації педагогів і поліпшенню матеріально-технічного стану закладу, мобілізації суспільного та батьківського ресурсів і, як наслідок, зростанню якості освіти. Розквіт будь-якого навчального закладу зумовлений високою довірою батьків до нього. Навчальні заклади, в яких рівень довіри нижчий, відстають у своєму розвитку.

Довіра – стійкий соціологічний термін, що використовується для встановлення параметрів якості об'єкта, характеристики ставлення корпоративних об'єднань, споживчих груп і суспільства у цілому до того чи іншого явища.

Довіру ми розглядаємо як кількісну характеристику взаємостосунків різних суб'єктів, засновану на вигідності результатів цієї взаємодії, на впевненості у добросовісності, лояльності, щирості.

Отже, довіру повною мірою можна вважати **фундаментальною економічною категорією і використовувати як показник порівнянь** у питаннях економіки освіти.

Для визначення **ступеня (індексу) довіри** залучено **три групи експертів**: батьків учнів, владу (комісії з представників департаменту освіти і науки, молоді та спорту, районних управлінь освіти тощо), педагогічну громадськість (асоціації педагогічних працівників).

Ступінь (індекс) довіри до навчального закладу, яку він отримує чи втрачає, описується наборами індикаторів, які визначені для різних груп експертів. Для кожної з них набір індикаторів відрізняється.

Ступінь (індекс) довіри до освіти є інтегральним, оскільки він одночасно:

- охоплює думку всіх груп експертів;
- характеризує сукупний рівень довіри до певного навчального закладу;
- встановлює ступінь довіри на основі фактичного стану освітньої, соціальної та економічної активності закладу та емоційного сприйняття.

Методика

Для визначення ступеня (індексу) довіри використовуються:

- методика опитування («емоційно-психологічна»);
- методика аналізу фактичних даних («статистична»).

Методика **опитування** дозволяє оцінити мотивацію суб'єкта при прийнятті тих чи інших рішень, тобто зрозуміти, як сприймається навчальний заклад батьками, діти яких безпосередньо навчаються у закладі. Недоліком цієї методики є те, що батьки насторожено ставляться до будь-яких опитувань. Її використання може дати певне викривлення реальної картини.

Методика **аналізу фактичних даних** дозволяє оцінити рівень довіри на основі кількісних характеристик. До недоліків цієї методики можна віднести те, що не завжди кількісні характеристики підтверджуються відповідними емоційно-психологічними настроями.

Використання обох методик надає більш об'єктивні результати. Враховуючи значний обсяг даних, наданих різними суб'єктами, вони дозволяють проаналізувати емоційні сплески і зрозуміти тенденції в розвитку навчального закладу.

Обидві методики полягають у присвоєнні кожному з індикаторів певного балу за 5-бальною шкалою, де 5 балів – найліпший показник.

Крім того, експерти можуть додатково вказати на інші важливі, на їх погляд, індикатори з визначенням певного балу.

Далі, для кожного показника експертні оцінки сумуються і розраховується середній показник індексу довіри. Тобто, ступінь (індекс) довіри є середнім арифметичним всіх індикаторів.

На основі одержаного значення приймається рішення про встановлення навчального закладу, який протягом наступного навчального року працюватиме «на довірі».

Рішення про кількість закладів, які працюватимуть «на довірі» визначається директором Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Показники та індикатори оцінювання діяльності загальноосвітніх навчальних закладів для встановлення ступеню (індексу) довіри

Ступінь (індекс) довіри встановлюється на основі аналізу результативності діяльності закладу за останній навчальний рік за такими напрямками:

- I. Управління загальноосвітнім навчальним закладом
- II. Організація навчально-виховного процесу та науково-методичної роботи
- III. Робота з педагогічними та науковими кадрами
- IV. Збереження здоров'я учнів та працівників закладу
- V. Розвиток матеріально-технічної бази та санітарно-технічний стан будівлі, території

I. Управління загальноосвітнім навчальним закладом

№	Показники	Експерти (Б- батьки, В – влада, П – педагогічна громадськість)	Індикатори	Бали (від 1 до 5)
1	Ефективність управління навчальним закладом	В	Відсутність підтверджених скарг на дії педагогів та адміністрації закладу	
		В	Відсутність порушень під час прийому учнів до закладу	
		Б	Думка батьківської громадськості щодо іміджу закладу	
		П	Думка педагогічної громадськості щодо іміджу закладу	
		В	Стан відвідування учнями навчального закладу	

II. Організація навчально-виховного процесу та науково-методичної роботи

№	Показники	Експерти	Індикатори	Бали (від 1 до 5)
1	Якість організації навчально-виховного процесу	Б, В	Різноманітність форм (видів) освіти (навчання та виховання)	
		В	Відповідність мережі класів статуту навчального закладу	
		В	Різноманітність варіативної складової навчального плану	
3	Комп'ютеризація навчального процесу	В	Рівень забезпеченості сучасними інформаційними технологіями, програмами тощо	
		В	Рівень забезпеченості комп'ютерної, мультимедійною та іншою сучасною технікою	
		В	Наявність телекомунікаційної мережі Інтернет, локальної комп'ютерної мережі ЗНЗ	
		В	Якість інтернет - бібліотеки	
		В	Наявність та якість власних розробок закладу: сайт, програми, розробки уроків тощо	
4	Результати оцінювання навчальних досягнень учнів за показниками: ЗНО, ДПА, та/або моніторингових досліджень	В	Результати моніторингів	
		В	Відсоток випускників (I ступінь – 4 клас, I-II ступеня – 9 клас, I-III ступеня – 11 клас), які мають високий рівень навчальних досягнень	
		В	Наявність учнів з найвищими балами за ЗНО	
5	Результативність роботи з талановитими та обдарованими учнями	В	Результативність участі учнів у III, IV етапах всеукраїнських учнівських олімпіадах з базових та спеціальних дисциплін	
		В	Результативність участі учнів у II, III етапах Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт (МАН)	

III. Робота з педагогічними та науковими кадрами

№	Показники	Експерти	Індикатори	Бали (від 1 до 5)
1	Укомплектованість навчального закладу педагогічними та науковими кадрами	В	Відсутність вакансій	
		В	Відповідність фаху педагогів предметам, що викладаються ними	
		В	Наявність психологічної служби	

2	Результативність науково-методичної роботи	В	Участь педагогічних працівників у міських, всеукраїнських, міжнародних методичних заходах	
		В	Наявність педагогічного дослідження, інноваційного проекту тощо	
		В,П	Наявність затвердження авторських навчальних програм, планів, елективних курсів, тощо	
		В, П	Наявність виданих науково-методичних та практичних посібників, підручників, розробок, статей тощо	

IV. Збереження та зміцнення здоров'я учнів та працівників закладу

№	Показники	Експерти	Індикатори	Бали (від 1 до 5)
1	Збереження та зміцнення здоров'я учнів та працівників закладу	Б, В	Наявність якісного медичного обслуговування у закладі	
		Б, В	Якість харчування учнів	
		В	Стан дитячого травматизму	
		В	Стан травматизму серед працівників	

V. Розвиток матеріально-технічної бази та санітарно-технічний стан будівлі, території

№	Показники	Експерти	Індикатори	Бали (від 1 до 5)
1	Створення комфортних, безпечних і сучасних умов перебування учнів та працівників у навчальному закладі	В	Загальний стан фасаду	
		Б, В	Санітарно-технічний та естетичний стан приміщень (класні кімнати, актові зали, місця загального користування тощо)	
		Б, В	Технічний стан обладнання спортивної зали та спортивних майданчиків	
		В	Санітарно-технічний стан їдальні, технологічного обладнання	
		Б, В	Рівень комфортності та благоустрою території	
		Б, В	Безпечний стан горищ та підвалів, протипожежні заходи	

Начальник управління дошкільної, загальної середньої та позашкільної освіти

І.Пархоменко